

ZAKON

O GLAVNOM GRADU

("Sl. glasnik RS", br. 129/2007, 83/2014 - dr. zakon, 101/2016 - dr. zakon i 37/2019)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom se uređuje položaj, nadležnosti i organi grada Beograda, glavnog grada Republike Srbije.

Na sva pitanja koja nisu uređena ovim zakonom, a odnose se na grad Beograd, kao jedinicu lokalne samouprave, primenjuju se odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi.

Član 2

Najviši pravni akt grada Beograda je Statut grada Beograda.

Statutom grada Beograda, u skladu sa zakonom, uređuju se njegove nadležnosti, teritorijalna organizacija, organizacija i rad organa, njegova obeležja, oblici neposrednog odlučivanja građana, kao i druga pitanja od važnosti za ostvarivanje prava i dužnosti grada Beograda.

Član 3

Grad Beograd ima svojstvo pravnog lica.

Član 4

Grad Beograd ima simbole i svoj praznik.

Oblik, sadržina i grafički prikaz i upotreba simbola i praznik grada Beograda uređuju se Statutom grada.

Član 5

Finansiranje grada Beograda, kao i postupak i uslovi pod kojima se grad Beograd može zaduživati, uređuju se zakonom.

Radi obezbeđivanja uslova za uređivanje, upotrebu, unapređenje i zaštitu građevinskog zemljišta, grad Beograd osniva javno preduzeće.

Grad Beograd ima svoju imovinu.

Imovinom grada Beograda samostalno raspolazu organi grada Beograda, u skladu sa zakonom, Statutom grada i drugim aktima grada Beograda.

U javnoj svojini grada Beograda su:

- dobra u opštoj upotrebi na teritoriji grada Beograda (opštinski putevi, nekategorisani putevi, ulice koje nisu deo autoputa ili državnog puta I i II reda, trgovi i javni parkovi i dr.);
- komunalna mreža na teritoriji grada Beograda;
- nepokretne i pokretne stvari i druga imovinska prava koje koriste organi i organizacije grada Beograda;

- stvari u javnoj svojini na kojima pravo korišćenja imaju gradske opštine, mesne zajednice na teritoriji grada Beograda, ustanove, javne agencije i druge organizacije čiji je osnivač grad Beograd;
- kulturna dobra, ukoliko je to u funkciji ostvarivanja nadležnosti grada Beograda ili kojima upravljaju pravna lica čiji je osnivač grad Beograd, organi ili organizacije grada Beograda;
- druge nepokretnosti evidentirane u registru nepokretnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje upis prava javne svojine na nepokretnostima, kao i pokretne stvari i imovinska prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javna svojina.

Komunalne mreže na teritoriji grada Beograda mogu biti u svojini vršioca komunalne delatnosti, čiji je osnivač grad Beograd, odnosno kome je grad Beograd poverio obavljanje te delatnosti, a grad Beograd po osnovu ulaganja stiče udele ili akcije u javnim preduzećima i društvima kapitala i prava po osnovu tih akcija, odnosno udela.

Statutom grada može se predvideti da gradska opština ima pravo javne svojine na pokretnim i nepokretnim stvarima neophodnim za rad organa i organizacija gradske opštine.

Javna preduzeća čiji je osnivač grad Beograd, imovinom grada Beograda upravljaju i raspoložu u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom i drugim aktom nadležnog organa.

II TERITORIJA GRADA BEOGRADA, OBRAZOVANJE, UKIDANJE GRADSKE OPŠTINE

Član 6

Teritorija grada Beograda utvrđuje se zakonom.

Radi efikasnijeg i ekonomičnijeg obavljanja određenih nadležnosti grada Beograda, u okviru zakonom utvrđene teritorije grada Beograda, Statutom grada se obrazuju gradske opštine.

Gradska opština ima svojstvo pravnog lica i ima svoj pečat.

Statutom grada se određuju poslovi iz nadležnosti grada Beograda koje vrše gradske opštine.

Gradske opštine: Barajevo, Grocka, Lazarevac, Mladenovac, Obrenovac, Sopot i Surčin mogu osnovati javno komunalno preduzeće, uz prethodnu saglasnost Skupštine grada Beograda, u skladu sa Statutom grada kojim se uređuju uslovi i postupak pribavljanja saglasnosti i utvrđuje organ gradske opštine koji vrši prava osnivača.

Član 7

Statutom grada Beograda bliže se uređuje način obrazovanja i ukidanja gradskih opština, promena njihovih područja, organi i način izbora organa gradske opštine, kao i međusobni odnos organa Grada i organa gradske opštine.

III NADLEŽNOSTI GRADA BEOGRADA

Član 8**

Grad Beograd vrši nadležnosti opštine i grada, utvrđene Ustavom i zakonom.

Pored nadležnosti iz stava 1. ovog člana grad Beograd, na svojoj teritoriji, vrši i sledeće nadležnosti:

1) uređuje i obezbeđuje obavljanje poslova koji se odnose na izgradnju, rekonstrukciju, održavanje i upravljanje javnim i nekategorisanim putevima na teritoriji grada Beograda, osim državnih puteva i auto-puteva kojima upravlja javno preduzeće osnovano od strane Republike Srbije i osniva javno preduzeće za obavljanje delatnosti upravljanja javnim putevima koji su u nadležnosti grada Beograda;

- 2) obrazuje komunalnu policiju, obezbeđuje i organizuje vršenje poslova komunalne policije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje komunalna policija;
- 3) stara se o zaštiti od požara i obezbeđuje uslove za sprovođenje zaštite od požara, propisuje mere zaštite od požara specifične za područje grada Beograda u cilju unapređenja stanja zaštite od požara i donosi akcione i sanacione planove zaštite od požara, u skladu sa zakonom kojim se uređuje protivpožarna zaštita;
- 4) utvrđuje Statutom grada Beograda prava i obaveze gradskih opština na teritoriji grada Beograda u oblasti smanjenja rizika od katastrofa i upravljanju vanrednim situacijama, u skladu sa zakonom kojim se uređuje smanjenje rizika od katastrofa i upravljanje vanrednim situacijama;
- 5) odlučuje o nazivima ulica, trgova, zaselaka i drugih delova naseljenih mesta na svom području, u skladu sa Statutom grada Beograda i drugim propisima, uz prethodnu saglasnost ministarstva nadležnog za poslove lokalne samouprave, u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava;
- 6) uređuje uslove, postupak i način pribavljanja i raspolaganja građevinskim zemljištem i drugim nepokretnostima u javnoj svojini grada Beograda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javna svojina;
- 7) uređuje opšte uslove zaštite, način podizanja i održavanja, obnove uništenih javnih zelenih površina i vođenje podataka o javnim zelenim površinama;
- 8) imenuje i razrešava direktore ustanova u oblasti dečije zaštite čiji je osnivač;
- 9) utvrđuje manifestacije od značaja za grad Beograd, uređuje način njihovog sprovođenja i realizacije i obezbeđuje uslove za njihovo održavanje;
- 10) sprovodi mere i finansira projekte u cilju podsticanja nataliteta na teritoriji grada Beograda;
- 11) vrši kontrolu realizacije i namenskog korišćenja sredstava koja se, iz budžeta grada Beograda prenose reprezentativnim udruženjima u kulturi kod kojih su stekli status samostalni umetnici za koje grad Beograd obezbeđuje sredstva iz budžeta grada Beograda za učešće u plaćanju doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje i doprinosa za zdravstveno osiguranje, u skladu sa zakonom kojim se uređuje kultura;
- 12) određuje vrstu robe koja se može prodavati, odnosno vrstu ugostiteljske usluge koja se može pružati u privremenim objektima koji se postavljaju na teritoriji grada Beograda;
- 13) određuje vreme, način i mesta na kojima se može obavljati trgovina na malo sa pokretnih sredstava ili opreme i izdaje odobrenje za obavljanje trgovine na tim mestima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje trgovina;
- 14) uređuje i organizuje vršenje poslova u vezi sa držanjem i zaštitom domaćih i egzotičnih životinja, propisuje uslove i ograničenja držanja životinja, mesto i način izvođenja kućnih ljubimaca, a naročito pasa i mačaka na javne površine na teritoriji grada Beograda;
- 15) propisuje uslove za upravljanje komunalnim otpadom, kao i za njegovo odlaganje na teritoriji grada Beograda;
- 16) donosi Program mera prevencije stvaranja otpada od plastičnih kesa, sa planom za njegovo sprovođenje;
- 17) može učestvovati u finansiranju protivgradne zaštite na teritoriji grada Beograda i osnivati poljočuvarsku službu;
- 18) izdaje građevinske dozvole za izgradnju objekata i ostala akta u postupku objedinjene procedure, kao i druga akta, u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje i izgradnja;
- 19) obavlja poslove poljoprivredne inspekcije u delu kontrole nad primenom mera koje propisuje grad Beograd za vlasnike, odnosno korisnike poljoprivrednog zemljišta, kao i kontrole korišćenja poljoprivrednog zemljišta prema godišnjem programu zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta koji donosi grad Beograd, u skladu sa zakonom kojim se uređuje

planiranje, zaštita, uređenje i korišćenje poljoprivrednog zemljišta u postupku i pod uslovima predviđenim tim zakonom;

20) sprovodi postupak eksproprijacije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak eksproprijacije;

21) određuje delove obale i vodnog prostora na kojima se mogu graditi hidrotehnički objekti, postavljati plutajući objekti i privezišta za čamce, odnosno mesta za raspemu brodova, uslove i način postavljanja plutajućih objekata i privezišta za čamce, uključujući izdavanje odobrenja za njihovo postavljanje i vrši nadzor u oblasti vodoprivrede kao i nad korišćenjem mesta za postavljanje plutajućih objekata i privezišta za čamce, u skladu sa zakonom kojim se uređuje korišćenje voda i vodni saobraćaj;

22) uređuje i obezbeđuje, organizaciju i način obavljanja javnog prevoza putnika u svim vidovima saobraćaja, koji se obavlja na teritoriji grada Beograda, u skladu sa zakonom;

23) stara se o održivom razvoju stanovanja na teritoriji grada Beograda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje stanovanje i održavanje zgrada.

Statutom grada će se utvrditi podela poslova između grada i gradskih opština u izvršavanju nadležnosti navedenih u stavu 2. tač. 18-20) ovog člana.

Ukoliko se Statutom grada Beograda utvrdi ovlašćenje gradske opštine da donosi rešenje za poslove iz stava 2. tačka 18) ovog člana, po žalbi na ovo rešenje odlučuje grad Beograd.

Grad Beograd vrši i druge nadležnosti i poslove državne uprave koji su mu zakonom povereni.

IV ORGANI GRADA BEOGRADA

Član 9

Organi grada Beograda su: Skupština grada Beograda (u daljem tekstu: Skupština grada), gradonačelnik grada Beograda (u daljem tekstu: gradonačelnik), Gradsko veće grada Beograda (u daljem tekstu: Gradsko veće) i Gradska uprava grada Beograda (u daljem tekstu: Gradska uprava).

1. Skupština grada

Član 10

Skupština grada je najviši organ grada Beograda koji vrši osnovne funkcije lokalne vlasti utvrđene Ustavom, zakonom i Statutom grada.

Skupštinu grada čine odbornici, koje biraju građani na neposrednim izborima, opštim pravom glasa i tajnim glasanjem u skladu sa zakonom i Statutom grada.

Skupština grada ima 110 odbornika koji se biraju na četiri godine.

Član 11

Odbornik ne može biti zaposleni u Gradskoj upravi i lice koje imenuje, odnosno postavlja Skupština grada.

Ako zaposleni u Gradskoj upravi bude izabran za odbornika, prava i obaveze po osnovu rada mu miruju dok traje njegov odbornički mandat.

Danom potvrđivanja odborničkog mandata licima koje je imenovala, odnosno postavila Skupština grada, prestaje funkcija na koju su imenovani, odnosno postavljeni.

Propisi kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa pri vršenju javnih funkcija, ne isključuju primenu odredaba ovog zakona o poslovima koji su određeni kao nespojivi sa funkcijom odbornika u Skupštini grada.

Član 12

Skupština grada Beograda, u skladu sa zakonom:

- 1) donosi Statut grada Beograda i Poslovnik Skupštine;
- 2) donosi budžet i završni račun grada Beograda;
- 3) donosi program razvoja grada Beograda i pojedinih delatnosti;
- 4) donosi prostorne i urbanističke planove i uređuje korišćenje građevinskog zemljišta;
- 5) uređuje način odlaganja komunalnog otpada i uslove obavljanja i razvoja komunalnih delatnosti;
- 6) donosi propise i druge opšte akte;
- 7) osniva organe, službe, javna preduzeća, ustanove i organizacije utvrđene Statutom grada i vrši nadzor nad njihovim radom;
- 8) imenuje i razrešava upravni i nadzorni odbor, imenuje i razrešava direktore javnih preduzeća, ustanova i službi, čiji je osnivač i daje saglasnost na njihove statute, u skladu sa zakonom;
- 9) bira i razrešava predsednika Skupštine i zamenika predsednika Skupštine;
- 10) postavlja i razrešava sekretara Skupštine;
- 11) bira i razrešava gradonačelnika, i na predlog gradonačelnika, bira zamenika gradonačelnika i članove Gradskog veća;
- 12) utvrđuje gradske takse i druge lokalne prihode koji gradu Beogradu po zakonu pripadaju;
- 13) donosi akt o javnom zaduživanju grada Beograda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje javni dug;
- 14) propisuje radno vreme ugostiteljskih, trgovinskih i zanatskih objekata;
- 15) daje mišljenje o republičkom prostornom planu;
- 16) daje mišljenje o zakonima kojima se uređuju pitanja od interesa za grad Beograd;
- 17) daje saglasnost na upotrebu imena i simbola grada Beograda;
- 18) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom i Statutom.

Član 13

Skupština grada odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja odbornika.

Odluke se donose većinom glasova prisutnih odbornika, ukoliko zakonom ili statutom nije drukčije određeno.

O donošenju Statuta grada, budžeta i urbanističkih planova odlučuje se većinom glasova od ukupnog broja odbornika.

Član 14

Skupštinu grada saziva predsednik Skupštine grada, po potrebi, a najmanje jednom u tri meseca.

Predsednik Skupštine grada je dužan da sednicu zakaže na zahtev gradonačelnika, Gradskog veća ili jedne trećine odbornika, u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva, tako da dan održavanja sednice bude najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahteva.

Ako predsednik Skupštine grada ne zakaže sednicu u roku iz stava 2. ovog člana, sednicu može zakazati podnosilac zahteva, a predsedava odbornik koga odredi podnosilac zahteva.

Predsednik Skupštine grada može odložiti sednicu koju je sazvaio samo u slučaju kada ne postoji kvorum potreban za rad, a u drugim slučajevima o odlaganju sednice odlučuje Skupština.

Član 15

Sednice Skupštine grada su javne.

Skupština grada može odlučiti da sednica Skupštine grada ne bude javna iz razloga bezbednosti i drugih razloga utvrđenih zakonom.

Član 16

Skupština grada osniva stalna i povremena radna tela za razmatranje pitanja iz njene nadležnosti.

Radna tela daju mišljenje na predloge propisa i odluka koje donosi Skupština grada i obavljaju i druge poslove utvrđene Statutom grada.

Broj radnih tela, izbor, prava i dužnosti predsednika i članova radnih tela utvrđuje se Poslovníkom o radu Skupštine grada Beograda.

Član 17

Odbornik ne može biti pozvan na krivičnu odgovornost, pritvoren ili kažnjen zbog iznetog mišljenja ili davanja glasa na sednici Skupštine grada i radnih tela.

Član 18

Skupština grada ima predsednika Skupštine.

Predsednik Skupštine organizuje rad Skupštine grada, saziva i predsedava njenim sednicama i obavlja druge poslove utvrđene zakonom i Statutom grada.

Predsednik Skupštine bira se iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika Skupštine grada.

Predsednik Skupštine može biti razrešen i pre isteka vremena za koje je biran, na isti način na koji je biran.

Član 19

Predsednik Skupštine ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik predsednika Skupštine bira se i razrešava na isti način kao i predsednik Skupštine.

Član 20

Skupština grada ima sekretara koji se stara o obavljanju stručnih poslova u vezi sa sazivanjem i održavanjem sednica Skupštine i njenih radnih tela i rukovodi administrativnim poslovima vezanim za njihov rad.

Sekretar Skupštine grada se postavlja, na predlog predsednika Skupštine, na četiri godine i može biti ponovo postavljen.

Za sekretara Skupštine grada može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, sa položenim stručnim ispitom za rad u organima uprave i radnim iskustvom od najmanje tri godine.

Skupština grada može, na predlog predsednika Skupštine, razrešiti sekretara i pre isteka mandata.

Sekretar ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik sekretara Skupštine grada se postavlja i razrešava na isti način i pod istim uslovima kao i sekretar.

Član 20a

Skupština grada obrazuje Komisiju za planove, u skladu sa zakonom kojim su uređeni prostorno planiranje i izgradnja objekata.

U slučajevima kada je Statutom grada utvrđeno da pojedine urbanističke planove donosi gradska opština za svoje područje, gradska opština obrazuje komisiju za planove, s tim da se jedna trećina članova komisije imenuje na predlog Skupštine grada.

Na sva planska dokumenta iz stava 2. ovog člana, posle javnog uvida, pribavlja se saglasnost Komisije za planove Skupštine grada Beograda, o usklađenosti plana detaljne regulacije sa planom višeg reda, odnosno sa zakonom kojim su uređeni prostorno planiranje i izgradnja objekata.

Član 21

Način pripreme, vođenje i rad sednice Skupštine grada i druga pitanja vezana za rad Skupštine uređuju se njenim poslovníkom.

2. Izvršni organi grada

Član 22

Izvršni organi Grada su gradonačelnik i Gradsko veće.

2.1. Gradonačelnik

Član 23

Gradonačelnika bira Skupština grada, iz reda odbornika, na vreme od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja odbornika Skupštine grada.

Gradonačelnik ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Predsednik Skupštine grada predlaže kandidata za gradonačelnika.

Kandidat za gradonačelnika predlaže kandidata za zamenika gradonačelnika iz reda odbornika, koga bira Skupština grada na isti način kao gradonačelnika.

Gradonačelniku i zameniku gradonačelnika izborom na ove funkcije prestaje mandat odbornika u Skupštini grada.

Gradonačelnik i zamenik gradonačelnika su na stalnom radu u Gradu.

Član 24

Gradonačelnik:

- 1) predstavlja i zastupa Grad;
- 2) neposredno izvršava i stara se o izvršavanju odluka i drugih akata Skupštine grada;
- 3) predlaže način rešavanja pitanja o kojima odlučuje Skupština grada;
- 4) naredbodavac je za izvršenje budžeta;
- 5) usmerava i usklađuje rad Gradske uprave;

- 6) donosi pojedinačne akte za koje je ovlašćen zakonom, Statutom ili odlukom Skupštine;
- 7) vrši i druge poslove utvrđene Statutom i drugim aktima Grada.

2.2. Gradsko veće

Član 25

Gradsko veće čine gradonačelnik, zamenik gradonačelnika, kao i članovi Gradskog veća koje bira Skupština grada, na period od četiri godine, tajnim glasanjem, većinom od ukupnog broja odbornika.

Kandidate za članove Gradskog veća predlaže kandidat za gradonačelnika.

Kada odlučuje o izboru gradonačelnika, Skupština grada istovremeno odlučuje o izboru zamenika gradonačelnika i članova Gradskog veća.

Gradonačelnik je predsednik Gradskog veća.

Zamenik gradonačelnika je član Gradskog veća po funkciji.

Skupština grada, na predlog gradonačelnika, bira 13 članova Gradskog veća.

Članovi Gradskog veća koje bira Skupština grada ne mogu istovremeno biti i odbornici, a mogu biti zaduženi za jedno ili više određenih područja iz nadležnosti Grada.

Odborniku koji bude izabran za člana Gradskog veća prestaje odbornički mandat.

Članovi Gradskog veća mogu biti na stalnom radu u Gradu.

Član 26

Gradsko veće:

- 1) predlaže Statut, budžet i druge odluke i akte koje donosi Skupština;
- 2) donosi odluku o privremenom finansiranju u slučaju da Skupština grada ne donese budžet pre početka fiskalne godine;
- 3) vrši nadzor nad radom Gradske uprave, poništava ili ukida akte Gradske uprave koji nisu u saglasnosti sa zakonom, Statutom ili drugim opštim aktom ili odlukom koje donosi Skupština grada;
- 4) rešava u upravnom postupku u drugom stepenu o pravima i obavezama građana, preduzeća i ustanova i drugih organizacija iz nadležnosti grada Beograda, izuzev organizacija u oblasti sporta, osim ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno, kao i o žalbama podnetim na rešenja koja donosi komunalna policija.
- 5) stara se o izvršavanju poverenih nadležnosti iz okvira prava i dužnosti Republike;
- 6) postavlja i razrešava načelnika Gradske uprave, odnosno načelnike gradskih uprava za pojedine oblasti;
- 7) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom.

Član 27

Gradonačelnik predstavlja Gradsko veće, saziva i vodi njegove sednice.

Gradonačelnik je odgovoran za zakonitost rada Gradskog veća.

Gradonačelnik je dužan da obustavi od primene akt Gradskog veća za koji smatra da nije saglasan zakonu.

Gradsko veće može da odlučuje ako sednici prisustvuje većina od ukupnog broja njegovih članova.

Gradsko veće odlučuje većinom glasova prisutnih članova, ako zakonom ili Statutom grada nije predviđena druga većina.

Organizacija, način rada i odlučivanja Gradskog veća, detaljnije se uređuje njegovim poslovníkom, u skladu sa ovim zakonom i Statutom grada.

Član 28

Gradonačelnik i Gradsko veće redovno izveštavaju Skupštinu grada, po sopstvenoj inicijativi ili na njen zahtev, o izvršavanju odluka i drugih akata Skupštine grada.

Član 29

Gradonačelnik može biti razrešen pre isteka vremena na koje je biran, na obrazloženi predlog najmanje trećine odbornika, na isti način na koji je izabran.

O predlogu za razrešenje gradonačelnika mora se raspravljati i odlučivati u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga predsedniku Skupštine grada.

Ako Skupština grada ne razreši gradonačelnika, odbornici koji su podneli predlog za razrešenje ne mogu ponovo predložiti razrešenje gradonačelnika, pre isteka roka od šest meseci od odbijanja prethodnog predloga.

Član 30

Razrešenjem ili ostavkom gradonačelnika prestaje mandat zamenika gradonačelnika i Gradskog veća.

Zamenik gradonačelnika, odnosno član Gradskog veća, mogu biti razrešeni pre isteka vremena na koje su birani, na predlog gradonačelnika ili najmanje jedne trećine odbornika, na isti način na koji su izabrani.

Istovremeno sa predlogom za razrešenje zamenika gradonačelnika ili člana Gradskog veća, gradonačelnik je dužan da Skupštini grada podnese predlog za izbor novog zamenika gradonačelnika ili člana Gradskog veća, koja istovremeno donosi odluku o razrešenju i izboru.

Gradonačelnik, zamenik gradonačelnika ili član Gradskog veća koji su razrešeni ili su podneli ostavku, ostaju na dužnosti i vrše tekuće poslove, do izbora novog gradonačelnika, zamenika gradonačelnika ili člana Gradskog veća.

Član 31

Prestankom mandata Skupštine grada prestaje mandat izvršnih organa Grada, s tim da oni vrše tekuće poslove iz svoje nadležnosti do stupanja na dužnost novih izvršnih organa, odnosno predsednika i članova privremenog organa ako je Skupštini mandat prestao zbog raspuštanja Skupštine.

3. Gradska uprava

Član 32

Statutom grada se Gradska uprava može obrazovati kao jedinstveni organ ili kao više gradskih uprava za pojedine oblasti.

Član 33

Gradska uprava:

- 1) priprema nacрте propisa i drugih akata koje donosi Skupština grada, gradonačelnik i Gradsko veće;
- 2) izvršava odluke i druge akte Skupštine grada, gradonačelnika i Gradskog veća;
- 3) rešava u upravnom postupku u prvom stepenu o pravima i dužnostima građana, preduzeća, ustanova i drugih organizacija u upravnim stvarima iz nadležnosti Grada;
- 4) obavlja poslove upravnog nadzora nad izvršavanjem propisa i drugih opštih akata Skupštine grada;
- 5) izvršava zakone i druge propise čije je izvršavanje povereno Gradu;
- 6) obavlja stručne i druge poslove koje utvrdi Skupština grada, gradonačelnik i Gradsko veće.

Član 34

Gradskom upravom, koja je obrazovana kao jedinstveni organ, rukovodi načelnik.

Za načelnika Gradske uprave može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz naučne oblasti pravne nauke na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu i najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za rad u organima državne uprave.

U Gradskoj upravi, obrazovanoj kao jedinstveni organ, za vršenje srodnih poslova, mogu se obrazovati unutrašnje organizacione jedinice.

Kada se Gradska uprava organizuje u više uprava, radom uprave rukovodi načelnik.

Za načelnika uprave za pojedine oblasti može biti postavljeno lice koje ima stečeno visoko obrazovanje iz odgovarajuće naučne oblasti u odnosu na delokrug uprave, na osnovnim akademskim studijama u obimu od najmanje 240 ESPB bodova, master akademskim studijama, master strukovnim studijama, specijalističkim akademskim studijama, specijalističkim strukovnim studijama, odnosno na osnovnim studijama u trajanju od najmanje četiri godine ili specijalističkim studijama na fakultetu, najmanje pet godina radnog iskustva u struci i položen državni stručni ispit za rad u organima državne uprave.

U okviru uprave, za vršenje srodnih poslova, mogu se obrazovati unutrašnje organizacione jedinice.

Član 35

Načelnika postavlja Gradsko veće, na osnovu javnog konkursa, na pet godina.

Načelnik ima zamenika koji ga zamenjuje u slučaju njegove odsutnosti i sprečenosti da obavlja svoju dužnost.

Zamenik načelnika se postavlja na isti način i pod istim uslovima kao načelnik.

U gradu Beogradu, ukoliko je Gradska uprava organizovana kao jedinstveni organ, postavljaju se zamenici načelnika Gradske uprave - sekretari sekretarijata, u skladu sa zakonom kao i aktom o organizaciji Gradske uprave.

U slučaju iz stava 4. ovog člana ukoliko je načelnik Gradske uprave odsutan i sprečen da obavlja svoju dužnost zamenjuje ga jedan od zamenika načelnika Gradske uprave, za određenu oblast kojeg on odredi i koji ispunjava posebne uslove za postavljenje na položaj načelnika Gradske uprave.

Rukovodioce organizacionih jedinica u upravi raspoređuje načelnik.

Član 36

Načelnik za svoj rad i rad Gradske uprave odgovara Gradskom veću u skladu sa Statutom grada i aktom o organizaciji gradskih uprava za pojedine oblasti.

Član 37

Za obavljanje poslova pomoćnika gradonačelnika u oblasti ekonomskog razvoja u gradu Beogradu se postavlja gradski menadžer.

Statutom grada može se predvideti da se pomoćnici gradonačelnika postavljaju i za druge oblasti (urbanizam, primarna zdravstvena zaštita, zaštita životne sredine, poljoprivreda i dr.).

Pomoćnike gradonačelnika postavlja i razrešava gradonačelnik.

Pomoćnici gradonačelnika pokreću inicijative, predlažu projekte i sačinjavaju mišljenja u vezi sa pitanjima koja su od značaja za razvoj u oblastima za koje su postavljeni i vrše druge poslove po nalogu gradonačelnika.

U gradu Beogradu može biti postavljeno najviše pet pomoćnika gradonačelnika, uključujući i gradskog menadžera.

Član 38

Akt o organizaciji Gradske uprave donosi Skupština grada na predlog Gradskog veća.

Organizacija i sistematizacija radnih mesta u Gradskoj upravi uređuje se objedinjenim pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta, u skladu sa zakonom.

Član 39

Gradska uprava u obavljanju upravnog nadzora može:

- 1) naložiti rešenjem izvršenje mera i radnji u određenom roku;
  - 2) izdati prekršajni nalog;
  - 3) podneti prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup i podneti zahtev za pokretanje prekršajnog postupka;
  - 4) izdati privremeno naređenje, odnosno zabranu;
  - 5) obavestiti drugi organ, ako postoje razlozi, za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan;
  - 6) preduzeti i druge mere za koje je ovlašćena zakonom, propisom ili opštim aktom.
- Ovlašćenja i organizacija za obavljanje poslova iz stava 1. ovog člana, bliže se uređuju odlukom Skupštine grada.

Član 40

U postupku pred Gradskom upravom, u kome se rešava o pravima, obavezama i interesima građana i pravnih lica, primenjuju se propisi o upravnom postupku.

Član 41

Gradsko veće rešava sukob nadležnosti između Gradske uprave i drugih preduzeća, organizacija i ustanova kad na osnovu odluke Skupštine grada odlučuju o pojedinim pravima građana, pravnih lica ili drugih stranaka, kao i između gradskih uprava za pojedine oblasti kada je obrazovano više gradskih uprava.

Načelnik uprave rešava sukob nadležnosti između unutrašnjih organizacionih jedinica.

Član 42

Poslove Gradske uprave koji se odnose na ostvarivanje prava, obaveza i interesa građana i pravnih lica mogu obavljati lica koja imaju propisanu školsku spremu, položen stručni ispit za rad u organima državne uprave i odgovarajuće radno iskustvo, u skladu sa zakonom i drugim propisom.

Član 43

O izuzeću načelnika Gradske uprave rešava Gradsko veće.

O izuzeću službenog lica u gradskim upravama za pojedine oblasti rešava načelnik.

V NEPOSREDNO UČEŠĆE GRAĐANA U OSTVARIVANJU LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 44

Oblici neposrednog učešća građana u ostvarivanju lokalne samouprave su: građanska inicijativa, zbor građana i referendum.

Oblici neposredne samouprave iz stava 1. ovog člana uređuju se zakonom i Statutom.

Član 45

Građani putem građanske inicijative predlažu Skupštini grada donošenje akta kojim će se urediti određeno pitanje iz nadležnosti grada, promenu Statuta ili drugih akata i raspisivanje referenduma u skladu sa zakonom i Statutom.

O predlogu iz stava 1. ovoga člana, Skupština grada je dužna da održi raspravu i da dostavi obrazložen odgovor građanima u roku od 60 dana od dobijanja predloga.

Statutom grada utvrđuje se broj potpisa građana potreban za punovažno pokretanje građanske inicijative, koji ne može da bude manji od 30.000 birača.

Član 46

Zbor građana se saziva za deo teritorije grada utvrđen Statutom.

Zbor građana raspravlja i daje predloge o pitanjima iz nadležnosti organa grada.

Zbor građana većinom glasova prisutnih usvaja zahteve i predloge i upućuje ih Skupštini ili pojedinim organima i službama grada.

Organi i službe Grada dužni su da u roku od 60 dana od održavanja zbora građana, razmotre zahteve i predloge građana i o njima zauzmu stav, odnosno donesu odgovarajuću odluku ili meru i o tome obaveste građane.

Način sazivanja zbora građana, njegov rad, kao i način utvrđivanja stavova zbora uređuje se Statutom i odlukom Skupštine grada.

Član 47

Skupština grada može na sopstvenu inicijativu da raspiše referendum o pitanjima iz svoje nadležnosti.

Referendum o pitanju iz svoga delokruga Skupština grada dužna je da raspiše na predlog koji podnese najmanje 10% birača od ukupnog biračkog tela u Gradu, na način utvrđen zakonom i Statutom.

Odluka putem referenduma doneta je ako se za nju izjasnila većina građana koja je glasala, pod uslovom da je glasalo više od polovine ukupnog broja građana.

Odluka doneta na referendumu je obavezna, a Skupština grada je ne može staviti van snage, niti izmenama i dopunama menjati njenu suštinu u narednom periodu od godinu dana od dana donošenja odluke.

Član 48

Organi i službe Grada dužni su da obaveštavaju javnost o svom radu preko sredstava javnog informisanja i na drugi prikladan način.

Organi i službe Grada dužni su da građanima u ostvarivanju njihovih prava i obaveza daju potrebne podatke, objašnjenja i obaveštenja.

Organi i službe Grada dužni su da svima omoguće podnošenje pritužbi na svoj rad i na nepravilan odnos zaposlenih.

Na podnete pritužbe organi i službe Grada dužni su da odgovore u roku od 30 dana, ako podnosilac pritužbe zahteva odgovor.

VI MESNA SAMOUPRAVA

Član 49

Radi zadovoljavanja potreba i interesa lokalnog stanovništva u Gradu se mogu osnivati mesne zajednice i drugi oblici mesne samouprave.

Član 50

Postupak osnivanja i ukidanja mesnih zajednica i drugih oblika mesne samouprave uređuju se Statutom grada.

Predlog za obrazovanje, odnosno ukidanje mesne zajednice ili drugog oblika mesne samouprave, mogu podneti najmanje 10% birača sa prebivalištem na području na koje se predlog odnosi, najmanje jedna trećina odbornika skupštine gradske opštine na čijem području se obrazuje, odnosno ukida mesna zajednica ili drugi oblik mesne samouprave.

U gradu Beogradu mesne zajednice ili druge oblike mesne samouprave mogu obrazovati, odnosno ukinuti gradske opštine na čijem području se obrazuju, odnosno ukidaju, uz prethodno pribavljeno mišljenje građana, o obrazovanju, području za koje se obrazuje, promeni područja i ukidanju mesnih zajednica i drugih oblika mesne samouprave.

Član 50a

Aktom o osnivanju mesne zajednice, u skladu sa Statutom grada, utvrđuju se poslovi koje vrši mesna zajednica, organi i organizacija rada organa, način odlučivanja kao i postupak izbora saveta i drugih organa mesne zajednice i druga pitanja od značaja za rad mesne zajednice, odnosno drugog oblika mesne samouprave.

Savet mesne zajednice je osnovni predstavnički organ građana na području mesne zajednice. Savet mesne zajednice bira Skupština gradske opštine na čijem području se obrazuje mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave.

Nadležni organ iz stava 3. ovog člana bira članove saveta mesne zajednice na predlog zbora građana koji se saziva za područje mesne zajednice ili drugog oblika mesne samouprave.

Zbor građana može predložiti najviše dvostruko veći broj članova saveta mesne zajednice od broja članova saveta koji je utvrđen aktom o osnivanju mesne zajednice.

Predsednika saveta mesne zajednice bira savet iz reda svojih članova, tajnim glasanjem, većinom od ukupnog broja članova saveta mesne zajednice.

Član 51

Mesna zajednica, odnosno drugi oblik mesne samouprave ima svojstvo pravnog lica u okviru prava i dužnosti utvrđenih Statutom grada i odlukom o osnivanju.

VII LOKALNI OMBUDSMAN

Član 52

U gradu Beogradu se može ustanoviti lokalni ombudsman kao poseban organ grada Beograda, koji je ovlašćen da nezavisno i samostalno kontroliše poštovanje prava građana, utvrđuje povrede učinjene aktima, radnjama ili nečinjenjem organa uprave i javnih službi, ako se radi o povredi propisa i opštih akata grada Beograda.

Lokalni ombudsman u gradu Beogradu može imati najviše četiri zamenika.

Nadležnost i ovlašćenja, način postupanja i izbora i prestanka dužnosti lokalnog ombudsmana, kao i zamenika lokalnog ombudsmana, uređuju se Statutom grada i drugim opštim aktom.

VIII ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53

Odredbe ovog zakona o organima grada Beograda primenjivaće se od sprovođenja narednih izbora za odbornike Skupštine grada.

Član 54

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

***Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama
Zakona o glavnom gradu
(*"Sl. glasnik RS", br. 37/2019*)***

Član 20

Do uspostavljanja poljoprivredne inspekcije čiji je delokrug utvrđen ovim zakonom, inspeksijski nadzor u ovoj oblasti će vršiti poljoprivredna inspekcija ministarstva nadležnog za poslove poljoprivrede.

Član 21

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 139. stav 3. u delu koji se odnosi na kvadraturu bruto razvijene građevinske površine, odredbe člana 172. stav 5, kao i člana 184. stav 7. Zakona o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/09, 81/09 - ispravka, 64/10 - US, 24/11, 121/12, 42/13 - US, 50/13 - US, 98/13 - US, 132/14, 145/14, 83/18 i 31/19).

Stupanjem na snagu ovog zakona, na teritoriji grada Beograda prestaje primena odredbe člana 60. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama ("Službeni glasnik RS", broj 41/18) u pogledu primene roka koji ističe najkasnije do 31. decembra 2023. godine, a primenjuju se rokovi predviđeni stavom 4. navedenog člana tog zakona.

Član 22

Grad Beograd će uskladiti statut sa ovim zakonom i Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o lokalnoj samoupravi ("Službeni glasnik RS", broj 47/18) u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Skupština grada će dostaviti predlog statuta ministarstvu nadležnom za lokalnu samoupravu radi pribavljanja mišljenja, najkasnije 45 dana od stupanja na snagu ovog zakona.

Mišljenje o usklađenosti predloga statuta sa zakonima iz stava 1. ovog člana, ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu će dati u roku od 15 dana od prijema predloga statuta.

Ukoliko se ministarstvo nadležno za lokalnu samoupravu ne izjasni u roku iz stava 3. ovog člana, smatraće se da je dato pozitivno mišljenje.

Član 23

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".